

Výroční zpráva

Výroční zpráva

o činnosti nestátních neziskových organizací v oblasti ekologie a ochrany životního prostředí v kraji Vysočina za roky 2006 a 2007

Úvodní slovo

Jsem velmi potěšen, že spolupráce neziskových organizací působících v oblasti životního prostředí a ochrany přírody v kraji Vysočina dospěla do úrovně této publikace. Začínali jsme skromně se vznikem krajů v roce 2000, kdy jsme jako první připravili adresář, abychom se v novém kraji vůbec našli. Od té doby se spolupráce na úrovni kraje rozvíjela od společných projektů, vzdělávacích seminářů a akcí, krajských soutěží pro děti a mládež až do podoby tohoto rozsáhlého projektu.

Tato útlá a také neúplná publikace přesvědčivě ukazuje, kolik práce a činnosti vykonávají neziskové organizace pro ochranu přírody a krajiny na Vysočině. Vlastně se o organizace jedná až v druhé řadě. Prvořadí a nejdůležitější jsou členové, zaměstnanci, příznivci, dobrovolníci a další obyvatelé Vysočiny, kteří oceňují význam přírody a zdravého životního prostředí. Ti všichni přispívají k rozvoji Vysočiny, který nám uchová co nejvíce přírodního a kulturního dědictví našich předků.

Poděkování za dlouholetou podporu spolupráce patří Ivetě Vorlíčkové – bez ní by nemohla nevzniknout ani tato publikace.

Spolupráce nyní probíhá v rámci Koordinačního uskupení NNO kraje Vysočina (zkratka KOUS, www.kous.cz) a díky Regionálnímu centru ČSOP Kněžice .

(www.chaloupky.cz/regionalni-centrum.html)

Jsem přesvědčen, že další spolupráce, vzájemná výpomoc a společné projekty přispějí k ochraně přírody v kraji Vysočina a také k tomu, aby se neziskové organizace stávaly čím dále významnějším partnerem veřejné správy v této oblasti.

Jozef Zetěk, ředitel Chaloupky o.p.s.

Společný úspěch

Projekt „Zapojování veřejnosti do ochrany přírody v kraji Vysočina“ je prvním společným projektem pro NNO-ŽP v kraji, který se uskutečnil. Projekt trval 12 měsíců, od června 2007 do června 2008. Nositelem projektu byly Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdě-

lávání, partnery projektu byly Středisko ekologické výchovy Mravenec z Pelhřimova a Sdružení Krajina z Počátek u Žďáru nad Sázavou. Přípravné práce byly podpořeny krajem Vysočina v rámci projektu „Partnerství pro Vysočinu“. Projekt podpořil především komunikaci a předávání informací mezi NNO-ŽP navzájem, ale také předávání informací o jejich činnosti směrem na venek, tedy informování veřejnosti a místní správy a samosprávy.

Dále v rámci projektu byly podpořeny akce na praktickou ochranu přírody a akce pro širokou veřejnost v rámci jarní kampaně „Otvírání přírody na Vysočině“.

Pro pracovníky a dobrovolníky neziskových organizací byly připraveny **tři odborné semináře** na téma účast ve správních řízeních a ochranu přírody.

Věříme, že tato pilotní Výroční zpráva, přinese průkopnický a přehledný náhled na činnosti neziskových organizací pro životní prostředí v kraji Vysočina.

V kraji Vysočina se k poslání ochrany přírody, environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty v oblasti životního prostředí hlásí **40 nestátních neziskových organizací** (dále jen NNO-ŽP), z toho je 18 základních organizací Českého svazu ochránců přírody (dále ČSOP).

Organizace jsou velmi různorodé: malé i velké, profesionální i dobrovolnické, zaměřené na práci s veřejností, či na ochranu jednoho chráněného území se zapojením svých členů. Tato pestrost a různorodost však k neziskovému sektoru patří a je jeho předností.

Činnosti NNO-ŽP

jsme rozdělili do těchto 4 oblastí:

- Ochrana přírody
- Zapojování veřejnosti do ochrany přírody
- Poradenství pro veřejnost v oblasti životního prostředí a šetrné spotřeby
- Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

Za rok 2006 bylo osloveno 40 organizací a vrátilo se 11 vyplněných výkazů o činnosti.

Za rok 2007 bylo osloveno 40 organizací a vrátilo se 27 vyplněných výkazů o činnosti.

Tyto došlé výkazy sloužily jako podklad ke zpracování níže uvedených údajů.

Ochrana přírody

inventarizace a průzkumy chráněných území a jiných přírodně cenných lokalit, péče o chráněná území a krajinu, druhová ochrana. Vyplnilo 10 organizací za rok 2006 a 20 organizací za rok 2007.

Průzkumy a plány péče o zvláště chráněná území

rok 2006	19 lokalit	odpracováno 172 hodin
rok 2007	38 lokalit	odpracováno 848 hodin

Průzkumy, inventarizace ostatní přírodně cenných lokalit

rok 2006	23 lokalit	odpracováno 80 hodin
rok 2007	66 lokalit	odpracováno 447 hodin

jedná se mapování a následné navrhování vhodných lokalit pro odborné zásahy, provádění odborných zásahů, mapování ohrožených a chráněných druhů rostlin a živočichů, mapování a zjišťování negativní činnosti v přírodě apod.

Péče o zvláště chráněná území

rok 2006 – 28 lokalit o rozloze 866 ha

rok 2007 – 34 lokalit o rozloze 973 ha

Péče o krajinu

rok 2006 – 105 vysázených stromů a keřů, údržba
12 drobných staveb, 20 studánek a péče o 2 km aleje

rok 2007 – 1009 vysázených stromů a keřů, údržba
12 drobných staveb, 29 studánek a péče o 5,7 km alejí.

Druhová ochrana

rok 2006 – 22 biotopů, výměra 43 ha + ostatní místa,
jejichž rozlohu nelze vyčíslit

rok 2007 – 92 biotopů, výměra 343,1 ha + ostatní místa,
jejichž rozlohu nelze vyčíslit

*jedná se o ochranu biotopů pro obojživelníky včetně
záchranných transferů – přeneseno více jak 3500 kusů
obojživelníků, péče o lokality s mravenci, vyvěšování
ptačích budek, ale i péče o staré ovocné sady a krajové
odrůdy ovoce.*

Zapojování veřejnosti do ochrany přírody

naučné stezky, informační materiály, zapojení dobrovolníků do ochrannářské a okrašlovací činnosti. Vyplnilo 12 organizací za rok 2006 a 21 organizací za rok 2007.

Naučné stezky

rok 2006 – 9 naučných stezek s celkem 64 panely

rok 2007 – 11 naučných stezek s celkem 84 panely

témata naučných stezek jsou výskyt místních druhů rostlin a živočichů, výskyt vzácných a chráněných druhů a živočichů, obecně o ochraně přírody, lesnictví apod.

Seznam naučných stezek na Vysočině najdete na www.ekovysocina.cz

Akce na pomoc přírodě se zapojením dobrovolníků z řad veřejnosti

rok 2006 – 48 akcí se zapojením 326 dobrovolníků, kteří odpracovali 5 279 hodin

rok 2007 – 94 akcí se zapojením 706 dobrovolníků, kteří odpracovali 8 103 hodin

jedná se především o péči o chráněná území, kosení a hrabání podmáčených luk, prořezávky, péče o staré ovocné sady atd.

Okrašlovací aktivity se zapojením veřejnosti

rok 2006 – 17 akcí, 480 zapojených dobrovolníků, kteří odpracovali 1 820 hodin

rok 2007 – 38 akcí, 573 zapojených dobrovolníků, kteří odpracovali 2 414 hodin

výsadba ovocných alejí a zeleně v obci a okolí, péče o studánky, opravy křížových kamenů, kapliček apod., úklid skládek a vodních toků, úklid „hornického hrádku“ u Vyskytné atd.

Poradenství pro veřejnost v oblasti životního prostředí a šetrné spotřeby

poradenství, účast ve správních řízeních. Vyplnilo 7 organizací za rok 2006 a 14 organizací za rok 2007.

Poradenství pro veřejnost

rok 2006 – zodpovězeno 728 dotazů

rok 2007 – zodpovězeno 1629 dotazů

dotazy byly na téma pomoc poraněným živočichům, druhová ochrana rostlin a živočichů, biozemědělství, ochrana ovzduší a vody, obnovitelné zdroje energie, odpady, péče o volně rostoucí zeleň (především jak zabránit kácení stromů), Fair Trade, pasivní a nízkoenergetické stavění, skládky, dotace pro zemědělce a úspory energie, přírody a školní zahrady apod.

Účast ve správních řízeních

rok 2006 – 40 účastní ve správních řízeních, kterým bylo věnováno 230 hodin dobrovolné práce

rok 2007 – 44 účastí ve správních řízeních, kterým bylo věnováno asi 226 hodin dobrovolné práce

správní řízení se týkala lokalit pro lesní mravence, vyhlášení památných stromů, kácení zeleně, zásahy do VKP (významný krajinný prvek), úprava malých vodních toků a rybníků, černé skládky, lokality pro chráněné a ohrožené druhy rostlin a živočichů atd.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

akce pro veřejnost, environmentální programy a projekty pro školy, dětské oddíly. Vyplnilo 12 organizací za rok 2006 a 19 organizací za rok 2007.

Akce pro veřejnost

rok 2006 – celkem 98 akcí pro 11 443 účastníků v délce 612 hodin

rok 2007 – celkem 133 akcí pro 10 923 účastníků v délce 1 148 hodin

akce typu Biojarmark, Den Země, Den stromů, Vítání ptáčího zpěvu, Otvírání studánek, exkurze a výlety do přírody, výstavy, semináře, besedy, Ozvěny Ekofilmu, Infostánky na různých akcích atd.

Práce s dětmi

rok 2006 – 7 kroužků, dětských oddílů a zájmových klubů pro 89 dětí a mládeže

rok 2007 – 12 kroužků, dětských oddílů a zájmových klubů pro 196 dětí a mládeže

kromě pravidelných schůzek jsou připravovány víkendové akce a letní tábory.

Environmentální výukové programy pro školy a školní skupiny

V kraji Vysočina jsou tři střediska zabývající se environmentální výchovou pro školy. Největším a nejstarším jsou Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, které má dvě pracoviště – Chaloupky, středisko pro vzdělávání a výchovu v přírodě u Kněžice a Středisko ekologické výchovy Ostrůvek ve Velkém Meziříčí. Dalším střediskem je Středisko ekologické výchovy Mravenec při ZO ČSOP Pelhřimov. Na Žďarsku působí Středisko ekologické výchovy Krajinka při Sdružení Krajina.

Počet výukových programů:

rok 2006 – 545 výukových programů	12 326 dětí
rok 2007 – 529 výukových programů	12 644 dětí

Projekty a aktivity pro školy

Celokrajské projekty pro školy připravují Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání a agentura ZERA. Jsou to projekty pro ZŠ a SŠ na téma Odpady. V roce 2006 připravilo Ekoinfocentrum Jihlava projekt pro školy s názvem Odpad jako surovina.

Mezi další aktivity pro školy patří přírodovědné soutěže. Pro základní školy jsou to místní kola a krajské kolo soutěže Zelená stezka – Zlatý list, kterou připravuje Český svaz ochránců přírody Kněžice a soutěž Zelený lístek, který připravuje Český svaz ochránců přírody Jihlava.

Pro střední školy je určenou soutěž Ekologická olympiáda, která v kraji Vysočina probíhá jako krajské kolo a organizátorem je Český svaz ochránců přírody Kněžice ve spolupráci s dalšími organizacemi.

Přehled organizací:

Údaji za svou činnost do publikace přispěly tyto organizace:

ZO ČSOP Bory

ZO ČSOP Dalečín

ZO ČSOP Jihlava

ZO ČSOP Margarita, Jihlava

ZO ČSOP Kámen

ZO ČSOP Kněžice

ZO ČSOP Pacov

ZO ČSOP - SEV Mravenec, Pelhřimov

ZO ČSOP Třebíč

ZO ČSOP Velké Meziříčí

ZO ČSOP Křížová

ZO ČSOP EIC Jihlava

ZO ČSOP Hornice

ZO ČSOP Chlum

ZO ČSOP Žďár nad Sázavou

Ornitologický klub Vysočina, Kámen

Arnika - Centrum podpory občanů, Jihlava

Bezjaderná Vysočina, Horní Cerekev

Chaloupky, o.p.s., Kněžice

Klub ochrany dravců a sov, Mladé Bříště

Občanské sdružení Vysočina - Bobrová

Občanské sdružení Zelené srdce

Sdružení Krajina, Počátky

Sdružení ZVONY 2007, Vyskytná nad Jihlavou

Vlastivědný a okrašlovací spolek Domamil

Zookontakt Rebecka, Třebíč

Další organizace:

V rámci přehledu nejsou do tabulek zahrnuty výsledky činnosti organizací specializovaných na určité téma:

Zemědělská ekologická agentura ZERA, Náměšť nad Oslavou

Energetická agentura Vysočiny, Jihlava

Záchranná stanice volně žijících zvířat v Telči

Záchranná stanice dravců a sov Dlouhá Brtnice

Liga na ochranu zvířat, Třebíč

Přehled neziskových organizací působících v oblasti ochrany přírody a krajiny v kraji Vysočina naleznete na www.ekovysocina.cz

www.ekovysocina.cz

jsou internetové stránky s podtitulem – Lidé a ochrana přírody na Vysočině. Jejich obsah utvářejí neziskové organizace. Naleznete zde přehled akcí a pozvánky na akce, aktuality z ochrany přírody, tipy na výlety v kraji Vysočina a Dolním Rakousku, praktického rádce v oblasti ochrany přírody, užitečné odkazy, fotogalerie a mnoho další zajímavých informací.

I Vy můžete ovlivnit životní prostředí, ve kterém žijete!

Publikace vznikla v rámci projektu „Zapojování veřejnosti do ochrany přírody a krajiny v kraji Vysočina“, který byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti.

Tištěno na recyklovaném papíře. Náklad: 2000 ks. Vydalo: Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, Kněžice 109, 675 21 Okříšky, telefon: 568 870 434, e-mail: info@chaloupky.cz, www.chaloupky.cz, Kněžice, 2008

norway grants

eea grants
Iceland Liechtenstein Norway

NROS nadace rozvoje
občanské společnosti

SDRUŽENÍ KRAJINA

**SEV MRAVENEK
FELHŘIMOV**

CHALOUPKY o.p.s.